

अन्नसुरक्षा अधिनियमांतर्गत लाभार्थ्यांना
वाटप करण्यात येत असलेल्या
अन्नधान्याच्या वितरणामध्ये पारदर्शकता
येण्याच्या दृष्टीने संबंधितांना सूचना
निर्गमित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक : संकिर्ण-२०१६/प्र.क्र.१६५/१/ना.पु. १६-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय (विस्तार), मुंबई-४०० ०३२

दिनांक : ३० जुलै, २०१६

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने दि. ५ जुलै, २०१३ पासून राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अधिनियम, २०१३ देशात लागू केला. महाराष्ट्र राज्यात सदर अधिनियमाची अंमलबजावणी दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१४ पासून सुरु करण्यात आली आहे. केंद्र शासनाने राज्याला दिलेला लाभार्थ्यांचा ७००.१७ लक्ष एवढा इष्टांक विचारात घेऊन केंद्र शासनाकडून दरमाह अन्नधान्याचे नियतन राज्यातील लाभार्थ्यांना देण्यात येते.

सदर अन्नधान्य वितरण व्यवस्थेमध्ये पारदर्शकता येण्यासाठी सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेचे संगणकीकरण, पुरवठा साखळी व्यवस्थापन ऑनलाईन नियतन वितरणासाठी प्रणाली, द्वारपोच योजना, अन्नधान्य, साखर व केरोसीन यांचे नियतन व वाटपाचे संकेतस्थळावर प्रदर्शन याबाबींवर शासनातर्फे कार्यवाही सुरु आहे.

परिपत्रक :- लक्ष्य निर्धारित सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत भारतीय अन्न महामंडळाच्या गोदामांपासून लाभार्थ्यांपर्यंत अन्नधान्य पोहोचविण्याच्या प्रक्रियेमध्ये पारदर्शकता राहण्याच्या दृष्टीने राज्यातील सर्व संबंधितांना पुढीलप्रमाणे कार्यपद्धती अनुसरण्याच्या सूचना देण्यात येत आहेत :-

- १) सुधारीत धान्य वितरण पद्धती अंतर्गत अन्नधान्य पोहोच केल्यानंतर त्या क्षेत्रातील / गावातील किमान २ व्यक्तींची साक्षिदार म्हणून वाहतूक पासवर स्वाक्षरी असणे आवश्यक करण्यात यावे.
- २) अन्नधान्य, साखर व केरोसीनच्या नियतनाच्या आदेशाच्या प्रती सर्व संबंधित लोकप्रतिनिधींना (मा. खासदार, मा. आमदार, मा. जिल्हापरिषद अध्यक्ष, महापौर, नगरपरिषद अध्यक्ष, पंचायत समिती सभापती, सरपंच इत्यादींना) देणे व गावात धान्य पोहोचल्याबाबतची व त्याच्या वाटपाबाबत दवंडी देणे व त्या दवंडीची नोंद ठेवण्यात यावी..
- ३) शिधावाटप दुकानात प्राप्त झालेल्या अन्नधान्याबाबत एस.एम.एसद्वारे शिधापत्रिकाधारकांना माहिती देण्यात यावी. किमान २५० लाभार्थ्यांना SMS सुविधा उपलब्ध होण्यासाठी Supply Chain Management प्रणालीवरील SMS सुविधेमध्ये लाभार्थ्यांची नोंदणी करण्यात यावी.

- ४) नियमितपणे ग्रामदक्षता समितीच्या बैठका घेऊन ग्रामदक्षता समितीच्या सदस्यांना धान्याचा दर व परिमाण, योजनानिहाय प्राप्त होणाऱ्या धान्याचा तपशिल इत्यादी माहिती देण्यात यावी. अन्नधान्याचे वाटप ग्राम दक्षता समितीच्या सदस्य / प्रतिनिधींसमोर निश्चित ठरलेल्या दिवशी करणे. ग्राम दक्षता समितीच्या अहवालाशिवाय तहसिल कार्यालयाकडून परमीटचे वाटप करण्यात येऊ नये.
- ५) शिधावाटप दुकानाच्या बाहेरील दर्शनी भागात शिधावाटप दुकानदारांना लाभार्थ्यांची यादी लावण्याबाबत सक्ती करण्यात आली आहे. त्याची परिणामकारक अंमलबजावणी करण्यात यावी.
- ६) सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत शिधावाटप दुकानात प्राप्त झालेल्या अन्नधान्याच्या विक्रीचे रजिस्टर ग्रामपंचायतीमध्ये प्रसिध्द करण्यात यावे, जेणेकरून कुणाच्या नावे अन्नधान्याचे वितरण झाले याबाबतची माहिती शिधापत्रिकाधारकांना उपलब्ध होऊ शकेल.
- ७) शिधापत्रिकाधारकांच्या नोंदवहीचे ग्रामीण क्षेत्रात चावडी वाचन करण्यात यावे.
- ८) निर्धारित परिमाणानुसार व दराने रास्तभाव दुकानदाराने मागील महिन्यातील धान्याचे वाटप केले आहे. किंवा कसे याबाबत सरपंच / उपसरपंच / पोलीस पाटील / ग्रामसेवक / नगरसेवक यापैकी किमान २ व्यक्तींचे प्रमाणपत्र प्राप्त केल्यानंतर पुढील महिन्याचे धान्य मंजूर करण्यात यावे.
- ९) सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेच्या तक्रार निवारण प्रणालीबाबत mahafood.gov.in वर असणाऱ्या विविध सुविधांना योग्यती प्रसिध्दी देण्यात यावी व टोल फ्री क्रमांक १९६७ ची जाहिरात करण्यात यावी.
- १०) सध्याच्या शिधापत्रिकाधारकांची संगणकीकृत यादी www.mahafood.gov.in या शासनाच्या संकेतस्थळावर ठेवली आहे. तसेच Transparency Portal वर विविध अहवालांची सुविधा जनतेसाठी उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. त्यास प्रसिध्दी देण्यात यावी.
- ११) www.mahafood.gov.in या संकेतस्थळावर असलेली लाभार्थ्यांची माहिती (Data) ही दुकाननिहाय वितरीत होणाऱ्या शिधापत्रिकांच्या व लाभार्थ्यांच्या संख्येप्रमाणे असणे आवश्यक आहे. त्याचप्रमाणे संबंधित शिधापत्रिकेचा प्रकार संकेतस्थळावर अचूक नोंदविलेला असणे आवश्यक आहे, याबाबत दक्षता घेण्यात यावी.
- १२) ऑनलाईन नियतन व पुरवठा साखळी व्यवस्थापन (Supply Chain Management) या दोन्हीवर शासनाने दिलेल्या निदेशाप्रमाणे कार्यवाही होत आहे किंवा कसे याबाबत संनियंत्रण उपआयुक्त (पुरवठा) यांनी करावे.

सदर परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१६०७३०१६१६०५३९०६ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वि. द. शेवडे)

शासनाचे अवर सचिव

प्रत,

१. मा. मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव
२. मा. राज्यमंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव
३. मा. मुख्य सचिव यांचे उपसचिव
४. सर्व विभागीय आयुक्त
५. सर्व जिल्हाधिकारी
६. सर्व उपआयुक्त (पुरवठा)
७. सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी
८. वित्तीय सल्लागार व उपसचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, जि. टी. हॉस्पिटल संकूल, मुंबई
९. प्रधान सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग यांचे स्वीय सहायक
१०. सर्व उपसचिव/अवर सचिव/कार्यासन अधिकारी (ना.पु. कार्यासने), अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई
११. निवडनस्ती, ना.पु. १६-अ